



Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

Arbetsgruppen för värden och rättigheter, rättsstatsprincipen, säkerhet

Ordförande: Věra Jourová, kommissionens vice ordförande

Fredagen den 22 oktober 2021 kl. 11.00–13.00

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Ordförande Věra JOUROVÁ öppnade mötet och hälsade alla deltagare välkomna. Mötet hölls i hybridformat: 40 av arbetsgruppens 52 medlemmar var fysiskt närvarande och 5 följde mötet på distans. 27 personer, inbegripet en majoritet av de fysiskt närvarande deltagarna, deltog i diskussionen.

Ordföranden redogjorde därefter för några av de många frågorna inom arbetsgruppens ansvarsområde (t.ex. grundläggande rättigheter och friheter, europeisk identitet, jämställdhet, kampen mot terrorism). Hon hänvisade till de idéer som hittills framförts på den flerspråkiga digitala plattformen angående värden och rättigheter, rättsstatsprincipen, säkerhet och de prioriterade frågor som fastställts vid den första sessionen för den europeiska medborgarpanelen 2 (panel 2, session 1: [rapport](#)).

Hon noterade att arbetsgruppen skulle diskutera rekommendationerna från panel 2 i december.

Ordföranden lämnade sedan ordet fritt till alla som ville delta i diskussionen och uppmanade dem att begränsa sina inlägg till två minuter.

2. Diskussion

Några deltagare tog upp inledande procedurfrågor, bland annat om hur arbetsgruppen bör organisera sina diskussioner (t.ex. en dagordning uppbyggd kring specifika ämnen), hur den bör presentera sitt arbete för plenarförsamlingen och huruvida den även ska träffas mellan plenarsessionerna. Några efterlyste också större insyn i arbetsgruppens möten, till exempel genom webbsändning och offentliggörande av all dokumentation.

Ordföranden påminde om att arbetsgruppen skulle behandla resultaten från de europeiska medborgarpanelerna och synpunkterna på plattformen. Hon höll också med om vikten av öppenhet i arbetsgruppens arbete.

I sak betonade de flesta deltagarna att rättsstatsprincipen och värderingar och rättigheter är en grundläggande del av EU, som måste stärkas och bekräftas.

Några ställde frågan om syftet med konferensen om Europas framtid: är det att arbeta med visioner och förbättra den rättsstatlighet och det system för värderingar och rättigheter som redan fungerar bra, eller behövs det verkliga reformer? Många ville att konferensen skulle resultera i något konkret och påtagligt.

Några i arbetsgruppen efterlyste en tydligare definition av EU:s värden och av EU:s gemensamma standard för rättsstatlighet. Det påpekades ofta att EU är mer än bara en inre marknad. Andra deltagare betonade dock att rättsstatsprincipen och EU:s värden redan är väl definierade i EU-fördragen och av EU-domstolen.

I detta sammanhang diskuterade deltagarna också balansen mellan gemensamma standarder och de enskilda ländernas olikheter. Många medlemmar beskrev EU som ett regelbaserat system där rättsstatlighet bör vara en icke-förhandlingsbar princip. Andra påpekade dock vikten av att respektera ländernas särdrag.

Dessutom insisterade många deltagare på att EU:s befintliga rättigheter och värden måste genomföras och tillämpas på ett bättre sätt, vilket är avgörande för EU:s trovärdighet och legitimitet gentemot medborgarna. Ett sätt att uppvisa konkreta resultat vore enligt flera deltagare att EU snarast ansluter sig till den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna.

Några hänvisade till de synpunkter som framkommit på den flerspråkiga digitala plattformen och resultaten från den första sessionen i panel 2, om EU-medborgarskapet och därmed sammanhängande rättigheter, och föreslog att man skulle gå vidare med att utveckla EU-medborgarskapet i stället för att fokusera på identitet. Arbetsgruppens medlemmar noterade i detta sammanhang att panelerna har en verklig möjlighet att fastställa EU:s politiska dagordning.

Flera deltagare framhöll också att de sociala rättigheterna är av grundläggande betydelse och påpekade att anständiga arbets- och levnadsvillkor är en viktig del av EU:s system för rättigheter och värden.

Andra frågor som togs upp av flera deltagare: desinformation, mediefrihet, familj, demografi och barns rättigheter.

3. Avslutande kommentarer från ordföranden

Ordförande Jourová avslutade diskussionen med att sammanfatta deltagarnas viktigaste punkter.

Procedurfrågor

- Ordföranden kommer att göra de ansvariga uppmärksamma på önskemålet att direktsända arbetsgruppens diskussioner på webben.
- Arbetsgruppen kommer att få en dagordning före varje möte. Detta utesluter dock inte att man också tar upp andra frågor inom arbetsgruppens breda ansvarsområde.
- Frågan om samverkan med andra arbetsgrupper bör tas upp.
- Eventuella ytterligare tolkningsbehov kommer att tas upp.
- Ordföranden påminde om att talespersonen för arbetsgruppen kommer att utses i ett senare skede.

Sakfrågor

- Rättsstatsprincipen är inte förhandlingsbar, men det behövs mer dialog och förståelse. Mångfald måste värderas, men baseras på gemensamma standarder.
- EU måste gå från ord till handling. Befintliga regler och principer bör tillämpas fullt ut i praktiken. Detta gäller särskilt EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.
- De principer som EU bygger på måste bekräftas, inte som en inre marknad utan som en värdeunion, samtidigt som man tar itu med utmaningarna i samband med brexit och covid-19-krisen.
- EU:s värden måste försvaras med kraft, genom att hävda och ytterligare finslipa de redan existerande definitionerna av rättsstatlighet, värderingar och rättigheter.
- Behovet av en bredare diskussion om värderingar, inbegripet korruption och säkerhetshot.
- Vikten av att skapa en koppling till sociala rättigheter och barns rättigheter, rätten till integritet och mediemångfald.
- Vikten av att vidareutveckla EU-medborgarskapet i stället för att fokusera på personliga identitetsfrågor.

BILAGA. Förteckning över medlemmarna i arbetsgruppen för värden och rättigheter, rättsstatsprincipen, säkerhet

Ilse	AIGNER	Regionkommittén
Daniel	ANDERSSON	Nationella parlament
Valentina	BALZANI	Europeiska medborgarpaneler
Katarina	BARLEY	Europaparlamentet
Paolo	BARONE	Europeiska medborgarpaneler
Nicolas	BAY	Europaparlamentet
Ondřej	BENEŠÍK	Nationella parlament
Laurent	BERGER	Arbetsmarknadens parter
Elsa	BESTARD	Europeiska medborgarpaneler
Vladimír	BILČÍK	Europaparlamentet
Yves	CRUCHTEN	Nationella parlament
Katalin	CSEH	Europaparlamentet
Gwendoline	DELBOS-CORFIELD	Europaparlamentet
Klára	DOBREV	Europaparlamentet
Mandy	FALZON	Nationella medborgarpaneler/evenemang
Petros	FASSOULAS	Civilsamhället
Paula	FERNANDEZ VIANA	Regionkommittén
Daniel	FREUND	Europaparlamentet
Esteban	GONZALEZ PONS	Europaparlamentet
Branko	GRIMS	Nationella parlament
Alice-Mary	HIGGINS	Nationella parlament
Richárd	HÖRCSIK	Nationella parlament
Gerhard	HUEMER	Arbetsmarknadens parter
Věra	JOUROVÁ	Europeiska kommissionen

Zanda	KALNIŅA-LUKAŠEVICA	Rådet
Martin	KLUS	Rådet
Jeppe	KOFOD	Rådet
Georgios	KOTSIRAS	Rådet
Hajnalka	KOZMANE GOMBKOTO	Europeiska medborgarpaneler
Karl-Heinz	LAMBERTZ	Lokal/regional företrädare
Tommy Kofoed	LARSEN	Europeiska medborgarpaneler
Normunds	LEGZDINS	Europeiska medborgarpaneler
Christian	MOOS	Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Rasmus	NORDQVIST	Nationella parlament
Ninni	NORRA	Nationella medborgarpaneler/evenemang
Maria Teresa	PAGAZAURTUNDUA RUIZ	Europaparlamentet
Kacper	PŁAŻYŃSKI	Nationella parlament
Pere Joan	PONS	Nationella parlament
Michael	ROTH	Rådet
Jacek	SARYUSZ-WOLSKI	Europaparlamentet
Joy Clara	SCHAEFLEIN	Europeiska medborgarpaneler
Helmuth Franz	SCHLAGOWSKI	Europeiska medborgarpaneler
Helmut	SCHOLZ	Europaparlamentet
Sjoerd	SJOERDSMA	Nationella parlament
Romana	TOMC	Europaparlamentet
Tytti	TUPPURAINEN	Rådet
Štefan	URBANEK	Europeiska medborgarpaneler
Karl	VANLOUWE	Nationella parlament
Claudiu Marian	VATAU	Europeiska medborgarpaneler
Ozlem	YILDIRIM	Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Kristīne	ZONBERGA	Nationella medborgarpaneler/evenemang